

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej . . . K 28.—	celo leto naprej . . . K 33.—
pol leta . . . . . 14.—	za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta . . . . . 7.—	celo leto naprej . . . K 38.—
na mesec 2-50	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakma.
Upravištvu (spodaj, dvorišče levo). Knaflova ulica št. 5, telefon št. 35.

Izjava vsak dan zvečer izvenredni red in praznike.

Inserati se računajo po porabljenem prostoru in sicer: 1 mm visok, ter 63 mm širok prostor: enkrat po 8 vin., dvakrat po 7 vin., trikrat po 6 v. Poslano (enak prostor) 16 vin., parče in zahvale (enak prostor) 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 33.

Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati t. t. d., to je administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hodi ponj:

celo leto naprej . . . . . K 26-40	četrt leta 6-60
pol leta 13-20	na mesec 2-20

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Dopis naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Pred veliko politično debato.

(Od našega posebnega poročevalca.)

Dunaj, 10. junija.

Kar je bilo pričakovati, to se je zgodilo. Razburjenje »gospodov« rad Frantove določbe se je končalo kakor znano nemško Hornberger Schiessen. V poslovniški komisiji gosposke zbornice se je sicer vršila včeraj popoldne do poznega večera zelo živahna debata, pri kateri so morali poleg grofa Clama intervenirati kar štirje ministri, toda s tem rezultat je bil ta, da je komisija odobrila poslovniški zakon brez vsake spremembe. Temu zgledu bo sledil v ponedeljek tudi plenum gosposke zbornice in proračunska debata v poslanski zbornici se bo v torek pričela že v znamenju novega poslovnika. Sebi v tolažbo bo gosposka zbornica v ponedeljek sklenila menda še posebno resolucijo, ki pozivlja vladu, da naj skoraj izdela načrt za uvedbo enotnega, seveda nemškega razpravljalnega jezika za državni zbor. Pium desiderium...

Dnevni red za torekovo sejo poslanske zbornice vsebuje kot prvo točko razpravo o Leonovi resoluciji — ako bo poročilo poslovniškega odseka do takrat že gotovo. Kakor znano pa se je poslovniški odsek odgodil na nedoločen čas in Leonova resolucija pač sploh ne bo več zagledala belega dne.

Kot druga točka so na dnevnem redu volitve v finančni, vojnogospodarski in budjetni odsek. Od Jugoslovanskega kluba nominirane člane teh odsekov smo že navedli.

Za temi volitvami se prične razprava o proračunskem provizoriju, v katere okviru se razvije velika politična debata. Debatu bo otvoril ministrski predsednik z že opetovano napovedano programatično izjavo. To izjavo pričakujejo vse stranke z največjo napetostjo. V jugoslovanskih krogih se poudarja, da so razmere, v katerih bo govoril grof Clam v torek, precej drugačne, kakor so bile na začetku zasedanja, takrat ko so Čehi in Jugoslovani podali svoje slovesne deklaracije. Med tem je zbornica vladni prav krepko dokazala, da ne mara o nemškem državnem jeziku ničesar slišati in radosten odziv, ki ga je izzvala jugoslovanska deklaracija na slovanskem jugu, češka med češko-slovaškim narodom, pozornost, ki so jo vzbudile te izjave tudi izven ožjih državnih mej — vse to mora biti ministrskemu predsedniku resno svarilo, da ne gre teh velikih problemov kratkoročno odklanjati, oziroma jih reševati s komodno gesto negacije. Jugoslovanski politiki smatrajo zato, da bo grof Clam-Martinic, ki povrh še špekulira na rekonstrukcijo svojega kabineta ter še vedno ni izgubil upanja, da se mu posreči sestaviti skromno večino, s pomočjo katere bi prebrodil vsaj težave provizoričnega proračuna, svojo izjavo podal v znatno retuširani obliki. Gotovo pa je, da bo naletel na jako pozorno kritiko. Naši in češki politiki se sigurno ne bodo dali varati z milo besedo in bodo tudi za najprevidnejšo frazo znali poiskati čisto resnico. Ne vdajajo se nikoli prevari, da bi mogel avtor prestolnega govora spremeniti svoje nazore in zato so trdno kakor le kedaj odločeni vztrajati proti Clamu in njegovim v najostrejši opoziciji. Proti programatični izjavi grofa Clama bodo oficijalni govorniki Jugoslovanskega kluba in Češkega Svaza postavili programatične izjave jugoslovanske in češke delegacije. Upati je, da se jim v več ali manj ostrem tonu pridruži tudi Rusini in Italijani in zgoditi bi se morala te dni važna, do sedaj še neverjetna sprememba, ako bi skupno fronto opustili Poljaki. Sicer

je res, da deluje v Poljskem klubu konzervativna skupina za »obnovitev realistične politike«. Ta skupina je postavila teorijo, da treba razločevati med »velikimi narodnimi vprašanji«, ki ne dopuščajo nikakega kompromisa, ter »praktičnimi vsakdanjimi potrebami Galicije«, ki da se dajo rešiti le v harmoniji z vsakokratno vlado. S pomočjo te teorije naj bi se vrnil Poljski klub na svoje »tradicionalno stališče«, to se pravi, podpiral naj bi, če treba, tudi Clama, ako dobi za Galicijo novih, zlasti gospodarskih ugodnosti. Poljakom na čast je treba poudariti, da to konzervativno teorijo večina Poljskega kluba dosedaj ostro zavrača.

Računati moramo seveda s tem, da bo vlada tekem budjetne debate z vsemi sredstvi skušala pridobiti podpore. Na drugi strani pa nastane za Jugoslovanski klub in Češki Svaz velika naloga, da spretno organizirata nemško koalicio proti nemško-nacionalni vladi. Menimo, da so dani vsi predpogoji za tako koalicio in da bo mnogo odvisno od spretnosti jugoslovanskih in čeških voditeljev ali se to posreči ali ne. Lahko si predstavljamo, kako visoko bi povzdignil Jugoslovanski klub svojo že itak odlično parlamentarno pozicijo, ako bi se mu skupno s Čehi posrečilo organizirati vse stranke, ki morajo biti naravne nasprotnice Clamovega kabineta.

V ostalem lahko povemo, da bi padec Clamove vlade tudi v treznih nemških krogih izzval nekako tiho zadoščenje. Pametni Nemci pravijo že danes o sedanjem ministrskem predsedniku: Proti nasprotnikom se bomo že branili, samo Bog nas čuvaj prijateljev, kakršen je grof Clam... Baš z nemške strani se tudi poudarja, da je budjetni provizorij z ominoznim § 4. celo za Clamove pristaše neprebavljiv.

Gosposka zbornica in nemški državni jezik.

(Od našega posebnega poročevalca.)

Dunaj, 11. junija.

Gosposka zbornica je nočjo odobrila poslovniški zakon in s tem je reforma državnogospodarskega pravilnika končana.

Nemško - nacionalni krogi so seveda do zadnjega vztrajali v trmi in odporu proti enakopravnosti in tako se je v današnji seji gosposke zbornice razvila načelna debata o vprašanju enotnega razpravljalnega jezika, ali, recimo naravnost, nemškega državnega jezika.

Zastopniki ponemškevalne ideje, organizirani v takozvani ustavni stranki ter deloma v srednji stranki, so si izbrali za svojega voditelja predsednika državnega sodišča dr. von Grabmayerja, katerega dostojanstvo kot najvišjega čuvaja enakopravnosti v državi, ga menda posebno kvalificira za prvaka germanizatorične fronde. Grabmayer je nastopil za nemški jezik z argumenti, ki so bili zbrani iz uvodnikov »Neue Fr. Presse« in podprti z neokusnimi citati. Dolžil je slovanske stranke, da so zlohotno izzvale konflikt, ki da bo imel za državo najhujše posledice in si je osvojil tisto priljubljeno nemško teorijo, ki tako lepo loči državo kot nekaj abstraktni pojem od njenih narodov, potem pa takoj identificira državne interese z nemško - nacionalnimi interesi. Lex Franta se zdi dr. Grabmayerju gotov ruin parlamenta, v njej vidi strašilo, ki bi se moglo vgnezditi tudi — o groza — v gosposko zbornico in lasje mu vstajajo pri misli, da bi mogli v poslanski zbornici končno celo referenti ali pa predsednik govoriti češko, slovensko. Najvišji sodnik države se je skliceval na 56letni običaj ter iz tega dejstva sklepal, da je pri-

vilegirana pozicija nemščine tudi pravno utemeljena! Priznati je moral, da avtonomni poslovnik gosposke zbornice prav nič ne briga, toda menil je, da pri sosedu gori in da je treba torej gasiti. S patosom je trdil, da je odprava dolgoletne krivice — ein drohendes Unheil!

Grabmayerjev govor je napravil silno mučen vtisk in češki govornik, bivši minister dr. Fořt je imel lahko delo. Z eleganco, pa tudi primerno ostrino je zavračal Grabmayerjeva izvajanja in ni pozabil opozoriti na pikro ironijo opozarjati poslušalce, kakšne nazore o narodni enakopravnosti ima predsednik državnega sodišča. Izvrtstvo je razrešil dr. Fořt tudi oba glavna Grabmayerjeva argumenta: »tehnične težkoče« in »državni interes«. Prve se reducirajo na nekaj tisoč kron za stenografe, druga izvirja iz naziranja, kakor da bi obstojala država iz uradnikov in Nemcev. Dr. Fořt je narobe dokazal, da je lex Franta, ki daje nemškemu narodom v parlamentu popolno enakopravnost, baš v sedanjih težkih časih, ko vse dolži Avstrijo nasilnosti proti njenim nemškim narodom, največja usluga, izkazana državi sami. Poudarjal je tudi, da sta demokratični princip, ki je pri nas uveljavljen že v splošni in enaki volilni pravici ter uveljavljanje državnega jezika, ki ustvarja nekak jezikovni cenzus, dva nezdružljiva pojma.

Ideologijo »Neue Freie Presse«, katero je tako ironično bičal dr. Fořt, si je izposodil tudi kočevski vojvoda Auersperg, katerega govor je bil še nestranejši, še mučnejši kakor Grabmayerjev, že zato, ker manjka temu velearistokratu vsako čustvo za prave potrebe prebivalstva.

Mnogo pametnih, pomirljivih, pri tem pa morda prehladno preračunanih besed je povedal zbranim gospodom tudi bivši minister vitez Bilinski, z duhovito dijalektiko je branil bivši minister Klein nemško stališče, z nemanj duhovito odločnostjo je nastopal tudi slavni češki historik profesor Goll.

Poseben uspeh je imel mladi češki knez Bedřich Lobkovic, ki je kot poročevalec odprito priznal, da ne gre, se vmešavati v zadeve poslanske zbornice in je pošteno izjavil, da se ne more ogrevati za nemški državni jezik.

Grabmayer in tovariši se v ostalem niso upali dati v zakon določbo o nemškem razpravljalnem jeziku, temveč so si izmislili, da naj se § 9 posl. zakona spremeni v toliko, da naj določa, da mora ostati v poslanski zbornici »pri starem«. Seveda bi bilo s tem onemogočeno uveljavljanje lex Franta. Grabmayerjev dodatni predlog je padel z 61 proti 70 glasovom. Zanj so glasovali: cela levica ter polovica srednje stranke pod vodstvom generalobersta Dankla. Ostali del srednje stranke pod vodstvom bivšega ministrskega predsednika Becka ter cela desnica je glasovala proti.

Pri tretjem branju se je levica pod vodstvom Hohenburgerja, Moritza Benedikta in kneza Auersperga abscentirala!

Končno je gosposka zbornica izrekla svoj pium desiderium po uvedbi nemškega razpravljalnega jezika v posebni resoluciji, ki pa jo je sama preklcala s tem, da je sprejela še eno (Bilinskega) resolucijo, ki pozivlja vladu, da naj v dogovoru z vsemi narodnimi strankami, skuša urediti vprašanje razpravljalnega jezika. Nemški razpravljalni jezik se seveda na ta način ne da doseči!

Poslovnik je torej definitivno urejen in z njim je definitivno priznan tudi princip narodne enakopravnosti.

Clam-Martinicev ekspose.

Dunaj, 12. junija. (Kor. urad.)

Poslanska zbornica se je sestala danes k seji.

Z dopisom notranjega ministristva se sporoča sankcioniranje poslovniškega zakona.

Zbornica preide nato na dnevni red.

Po izvolitvi odsekov se prične prvo branje proračunskega provizorija.

GOVOR MINISTRskega PREDSEDNIKA.

Ministrski predsednik grof Clam-Martinic povzame besedo ter zaprosi najprej zbornico, da naj podpira vladu v njenih delih, pri čemer zagotavlja, da bo vlada storila vse, da bo zborovanje državnega zbora naši ljubljani domovini v tej resni uri mogoča opora ter da bo prineslo prebivalstvu v tem težkem času pomoč in tolažbo. Ministrski predsednik nato nadaljuje:

Skoraj tri leta strašne krvave borbe leže za nami. Najstrašnejša vojna svetovne zgodovine je zahtevala neštete žrtve. Z globoko, srce pretresujočo žalostjo se spominjamo tisočih, ki so pustili svoje življenje, ki so žrtvovali svoje zdravje za posvečeno čast naše domovine in za njen obstoj.

Spominjajoč se še tistih, ki neutrudno delajo v ozadju in omogočajo gospodarsko vzdrževanje, je ministrski predsednik izjavil, da gledamo s ponosno povzdignjeno glavo in polni zaupanja v prihodnost.

Državnopravne zahteve.

V dolgi mirovni dobi so se pretila v ospredje partikularna in narodna prizadevanja in so iskala vresničenja s tako silo, da so vse bolj in bolj pozabljala skupnost. Ne da bi se orijentirala na višjo enotnost, v katere okviru bi se dala spraviti v soglasje, so prišla med seboj v ostra nasprotja politične sile. Svetovna vojna je razvnela do globine narodne strasti, kar se je spoznalo iz vrste izjav v otvoritveni seji in so narodna in avtonomistična posebna gibanja dobila izraza morda še z večjo vehemencnostjo in enostranostjo, kakor sicer. Avstrijski narodi niso nikdar tako kakor v dnevi sedanjega svetovne vojne mogočnejše zastopali svojo neločljivo skupnost, svojo sklenjeno državno voljo ter zmogovito silo pri obrambi in napadu. Trdni temelji države, nepoškodovani po političnih zmešnjavah zadnjih let, so se izkazali kot neomajni nositelji brezprimerne sile. Močna, kakor je bila Avstrija v tej vojni, mora ostati tudi v miru. Krepko združena država bo kos nalogam prihodnosti. Zato ni oslabljal temeljev, ki so se obnesli. Zlasti mora vlada ugovarjati razpravljanju o političnih zvezah, ki presegajo zavezniške države in v drugo državo monarhije. Če v deklaracijah v otvoritveni seji ni tako jasno prišlo do izraza priznanje k državi, kakor je bilo pričakovati, je menda iskati vzrok temu v prej omenjenih narodnih nasprotjih. Drugače se mi zdi, da bi avstrijski narodi tega ne razumeli. Najmanj tisti, ki ne glede na narodnost, prelivajo na frontah srčno kri za Avstrijo. Že na prvi pogled se spozna, da programov, ki smo jih tu slišali, ni mogoče drugega poleg drugega vresničiti, ker si med seboj nasprotujejo. Na mesto programov, ki niso združljivi s celokupnostjo, podaja vlada drug program. Ta vladni program je Avstrija, ona Avstrija, ki se je našla v sedanjih vojni ponosna trdnjava in večni grad svojih narodov.

Ustava.

Resnica je, da z ustavo od njene začetka ni vladala nikdar zadovoljnost. Vlada ima trdno prepričanje, da pripelje poskus za končno izpolnitev ustavnih uredb le tedaj, če bo zasnovana na nepremični podlagi avstrijske ustavne misli. Vlada si pridržuje pravico, da nastopi z lastnimi predlogi, ki bodo mogli ustvariti srečno spravo med državnimi potrebami in med upravičenimi željami narodov. Vlada pozdravlja ustanovitev ustavnega odseka.

Narodno vprašanje.

Med važne potrebe prihodnosti spada narodni problem. Da vedno močnejše postajajo socijalni problemi tega vprašanja niso mogli ublažiti, je pač dokaz, da moramo najti pravo orijentacijo le iz stališča cele vrste duševnih in materijalnih človeških vprašanj obsegaajoče točke. Morda smo že preveč sil izrabili za narodne probleme. Kadar se nam posreči, dobiti mirno točko, homo šele tam, kjer so narodnoenotne države začele.

Gospodarska sila.

Ves svet navdaja hrepenenje po gospodarskem delu. Kulturne stvaritve, ki so jih zgradila stoletja, zahtevajo nove uredbe. Potrebna je organična izpolnitev naše politične ustave in naših gospodarskih naprav.

Ministrski predsednik je na to obširno razpravljal o vladnem gospodarskem programu, o vojnem gospodarstvu in o finančnih nalogah za prihodno dobo ter končno o socialni skrbi ter zaključil svoja izvajanja s pojasnilom, da je

avstrijski problem

mogoče rešiti samo potem pozhrtvalnega dela parlamenta in vlade. Vsa vprašanja, kar jih je rešiti, tvorijo skupaj avstrijski problem in dobiti je formulo za njih rešitev. Ta formula je izražena v preprostih besedah. Bodimo pred vsem Avstriji. V strelskih jarkih so ležali Nemci, Čehi, Poljaki, Ukrajinci, Slovenci, Romuni, Srbo-Hrvatje in Italijani, njih puške so enako dobro streljale, njih bajoneti so bili enako ostril. Vsi smo imeli eno misel: Avstrija! Ni misliti, da bi tisti ljudje, ki so proti sovražnikom do zadnjega diha branili avstrijske meje, ne mogli zadušiti notranjih nasprotij in pripeljati domovino iz prepira narodnosti in strank v srečno prihodnost. Še je večina teh mož tam zunaj, da izpolnjuje svojo trdo dolžnost. Skrbimo skupno, da bo, ko se vrnejo, položen temeljni kamen oni Avstriji, kakoršno si žele junaki, ki jih v zvestem spominjanju domovine utrjuje v marsikaki uri strašne resnobe.

Poslanec Stranky.

Poslanec Stranky se spominja poslancev, ki so jih napravili za veleizdajnike in se jim to ni dokazalo pred kompetentnimi sodniki. Obsojeni so bili, ne ker so izdali Avstrijo, marveč ker so ostali zvesti svojem narodu in svoji domovini. S tem se je hotelo zadeti vso politiko češkega naroda.

Grof Clam-Martinic je bil obljubil oktroaje in bi bil gotovo držal besedo, da ni prišla naenkrat ruska revolucija. Prestolni govor ni izviral iz mišljenja vladarja, marveč je birokratično delo vlade.

Nadaljnih njegovih izjav, žal, nemški viri danes še ne prinašajo.

Izjava nemškega Nationalverbanda.

Poslanec Dobernig kot govornik Nationalverbanda je hvalil prestolni govor ter naglašal, da bi bilo potrebno odgovoriti z adreso, kar pa se mu zdi nemogoče, češ, — saj

smo slišali iz izjavljani poslanca Stranskega, kako mišljenje vlada kljub izkušnjam vojne pri delu Slovanov. (Ta izjavljani poslanca Stranskega pa nemški viri popolnoma zamočijo ter prinašajo le izjave postranskega pomena.) Nadalje se poslanec bavi s prestolnim govorom, ki ga hvali in povzdiguje z vseh strani ter identificira mišljenje cesarja z besedami tega od ministrskega predsednika koncipiranega govora.

Po nekaterih nadaljnjih frazah obžaluje, da vlada ni pred sklicanjem utrdila ustroja države, da ni uvedla nemškega državnega jezika.

Nato se sklicuje na namen sklicanja parlamenta, da dovoli gotove državne zahteve. Očitno pa je, da je parlament že tretji teden skupaj in da je »en del poslancev, — seveda Slovani, — prelomil dogovor (?) ter teptal temelje zvestobe in poštenosti.« Ta sunek pa je zadel posebno enotnost države, kar se bo pokazalo s časom. Sklicuje se nato na resolucije gosposke zbornice k poslovniškemu zakonu ter odklanja odgovornost za posledice, računa pa pri tem na pomoč vlade.

Naglašajoč potrebo preustrojitve države, se pritožuje, da je opažati razkrojnevalne elemente v njeni notranjosti. Na dolgo se je bavil nadalje z vojno in z mirovnim vprašanjem in z interesno skupnostjo med Nemčijo in Avstro - Ogrsko ter poantira ob koncu svoj govor s trditvijo, češ, da so Nemci opora vse države.

Izjava poslanca Korošca.

Poslanec Korošec začne govoriti v slovenskem jeziku ter nadaljuje nemško, v kolikor so nam po nemških virih njegova izjavljana v tem trenutku dostopna:

Na čelo svojih zahtev mora postaviti zahtevo po skorajšnjem miru. Vladi, kateri je avstrijanstvo isto kakor nemštvo, govornikova stranka ne more slediti.

Pritožuje se nato nad obsodbami, internirani in konfinirani Slovenci zlasti začetkom vojne in nad delovanjem vojaških sodišč.

Nemški narod ni morejo nikdar priznati nadvlade kakega naroda, marveč le enakopravnost. Narodi, ki so prinesli toliko žrtve za dinastijo in monarhijo, morejo še manj, kakor prej, trpeti, da se jih zapostavlja. (Živahno odobravanje pri Čehih in Jugoslovanih.)

Govornik se dotika nato razmer na jugu monarhije, ki se morajo rešiti v interesu države. (Živahno odobravanje pri Jugoslovanih.) Ne gre brigati se za Adrio šele potem, ko bodo vsa druga vprašanja rešena v zmislu in interesu Nemcev.

Vladi je avstrijanstvo in nemštvo istovetno in če je ministrski predsednik danes rekel, da je njegov program Avstrija, mu moramo nasprotno reči, da je njegovo avstrijanstvo napadeno. Zato govornikova stranka ne more slediti zastavam te vlade. Ali ni vredno razmišljati, kaj naj se zgodi z Bosno in Hercegovino, s Hrvaško in Dalmacijo? Ali je zločin, da živimo v monarhiji naprej, če hočemo za to monarhijo in dinastijo, če zahteva to trenutek, še nadalje krvaveti?

Tu spodaj ne gre čakati in tudi tega ne smemo pripustiti, da bi se kratkoma izjavilo, kakor se je zgodilo na Ogrskem, da ima Hrvatska pravico samoodločbe v finančnih zadevah, namreč pravico določati pasji davek. (Veselosť.)

Jugoslovanom se je štel v zlo njih pravno zavarovanje, v katerem so izjavili Jugoslovani, da hočejo biti vsi v monarhiji živeči Srbi, Hrvati in Slovenci pod žezlom habsburške dinastije združeni. (Živahno pritrdjevanje pri Jugoslovanih.) Mi nečemo imeti nad seboj nobenega tujega gospodstva, ne na Koroškem, ne na Hrvatskem, ne v Bosni, Hercegovini in ne v Dalmaciji. (Živahno odobravanje pri Jugoslovanih; medklci.) Tudi nečemo, da bi bili Slovenci na Koroškem še dalje tlačeni in da se jim godi enako slabo, kakor Slovenem v Italiji.

Eno pa hočemo mi vsi, ostati skupaj, prosti hočemo biti vsakega tujega gospodstva ter hočemo videti, kako se naše notranje zadeve razvijajo na demokratični podlagi. Kot taka svobodna država v tej monarhiji in pod to dinastijo hočemo na vzhod in na zapad ojačevati ugled monarhije in njen vpliv. Če je to, kar Slovenci hočejo, veleizdajstvo, potem je premočno vislic, da bi to veleizdajnike obešali.

Mi prosimo Čeha, Rusine in Poljake, da nam pomagajo v našem stremeljenju, kakor jim tudi mi obljublamo, da jim bomo ostali zvesti pri njih stremeljenjih.

Zaradi nekkih besed, ki pa se v nemških virih ne navajajo, je poklical podpredsednik Pogačnik poslanca Korošca k redu.

(Govor poslanca Korošca prisemo v celotnem obsegu v jutrišnji številki našega lista.)

Za poslanca Korošcem je govoril krščanski socijalec Hauser, ki je grajal gospodarske naredbe vlade, zlasti pa uvedbo nekaterih central.

Poslanec Romančuk je izrekel obžalovanje, da so bili vsled razširjenja deželne avtonomije v Galiciji, galiski Ukrajinci še bolj kakor do sedaj izročeni Poljakom. Ukrajinci zahtevajo združenje vzhodne Galicije z ukrajinskim severovzhodnim Bukovine v posebno provincijo z lastno upravo.

Predlogi in interpelacije.

Predloge sta vložila poslanca Roškar in Pišek glede oprostitev in dopustov samostojnih poljedelcev in rokodelcev. Interpelacije sta vložila poslanca Jarc in Roškar glede časopisnih poročil glede cen za vino in poslanec Jarc glede relativno izdatnejših dobav tostranske države polovice pri dobavi klavne živine za armado.

Naše uradno poročilo.

Dunaj, 12. junija. (Kor. urad.) VZHODNO BOJIŠČE.

V vzhodni Galiciji ponovno naraščanje sovražnega artiljerijskega in letalskega delovanja.

ITALIJANSKO BOJIŠČE.

Boji na Sette Comuni trajajo. Italijanski napadi so bili naperjeni v glavnem proti hribu Forno, hribu Chiesi in obmejnimi višinam severno od tam. Na južnem delu tega prostora so se izjalovili v popoldanskih urah že v našem topovskem ognju. Na obmejnem grebenu so zadržale naše čete močne sovražne sunke v boju za bajonetom in ročnimi granatami. O polnoči je sovražnik zopet navalil med hribom Forno in obmejnem grebenom z znatnimi silami. Njegovo početje je ostalo zopet brezuspešno.

Sicer na italijanski fronti ničesar novega.

JUGO - VZHODNO BOJIŠČE.

Italijanska letalska skupina je oblozila Drač z bombami. Več Albancev je bilo ubitih.

Sej generalnega štaba.

Nemško uradno poročilo.

Berolin, 12. junija. (Kor. urad.) ZAPADNO BOJIŠČE.

Armadska skupina prestolonaslednika Ruprehta Bavarskega.

Na flandrski fronti se je artiljerijsko delovanje pri Ypernu in južno Douve stopnjevalo.

Popoldne je prihajala angleška kavalerija proti našim črtam vzhodno Messinesa. Samo ostanki so se vrnili. Južno od tam, pri Gut Gruisu je bila napadajoča infanterija odbita s protisunkom.

V Artoisu je bilo zlasti v loku pri Lensu v nižini in južno nižine Scarpe ognjeno delovanje živahno. Pri Fromellesu, Neuve Chapelle in Arleuxu prodirajoči angleški izvidni oddelki so bili zavrnjeni.

Armadska skupina nemškega prestolonaslednika.

Proti jarkom, katere smo zasedli s sunkom pri Cernyju dne 10. junija, so izvedle francoske straže 5 protinapadov, ki so se vsi z mnogimi izgubami izjalovili v ognjenem in bližinskem boju. Artiljerijski boj je dosegel samo severno Vailly in na Zimski gori mimogrede večjo moč. V vzhodni Champagni so se ponesrečili pri Tahuri in Vauquoisu francoski izvidni sunki.

VZHODNO BOJIŠČE.

Ob Dini, pri Smorgonu, Baranovičih, pri Brzežanih in ob Narajovki je bojno delovanje zopet oživelo.

MAKEDONSKO BOJIŠČE.

Med Prespanskim jezerom in vzhodno Črno kakor tudi od desnega brega Vardarja do Dojrana je bila artiljerijska delavnostja kakor zadnji čas.

V mesecu maju, ki je bil bogat na stopnjevanem bojnem delovanju, so dosegle tudi vojne sile v zraku v svojih mnogostranskih nalogah velike uspehe. Poleg bojnih in infanterijskih letalcev so se posebno izkazali za vodstvo ognja in opazovanje neizogibno potrebni artiljerijski letalci, katerih delo so opazovali v priveznih balonih dragoceno izpolnjevali. Mi smo izgubili na zapadu, na vzhodu in na Balkanu 79 letal in 9 priveznih balonov. Od zbitih sovražnih letal je padlo 114 za naše črte, 148 pa, kakor smo videli, za sovražne pozicije. Poleg tega so utrpeli nasprotniki 26 priveznih balonov in nadaljnjih 23 letal, ki so bila vsled obstreljevanja s tal prisiljena, da so pristala.

Prvi generalni kvartirni mojster v Londonu.

Grški kralj odstopil.

Atna, 12. junija. (Kor. urad.) »Agence Havas« poroča: Kralj Konstantin se je odpovedal prestolu v prilog svojemu sinu Aleksandru.

VRHOVNI KOMISAR ZA GRŠKO.

Lugano, 12. junija. (Kor. urad.) Italijanski listi poročajo, da je dospel v Solun bivši francoski minister Jonnart, kjer bo najbrže prevzel mesto diplomatskega nadkomisarja treh vlasti pokroviteljic nad Grško ter ob enem skrbel, da se žetev v Tesaliji zagotovi solunski armadi.

Bern, 12. junija. (Kor. urad.) »Progrés de Lyon« piše: potrjuje se, da je bil Jonnart imenovan za vrhovnega komisarja Grške. Najprej je bil določen za francoskega poslanika v Atenah. Mesto nadkomisarja vlasti pokroviteljic pa ga vsposablja za energičen nastop v imenu vseh zaveznikov vlad.

Italijanski protektorat nad Albanijo.

London, 12. junija. (Kor. urad.) Reuterjev urad je izvedel, da je italijanski proglas protektorata nad Albanijo vojaška odredba. Bodočnost Albanije se uredi po sklepkih, sprejetih na londonski konferenci.

Veliki italijanski napad na tirolski fronti odbit.

Časten dan štajerskih strelcev.

Na tirolski fronti. Italijane boli, da teče fronta po italijanskih tleh. Lani po skrajšanju fronte je ostal še precejšen del italijanskih tal v njenem območju. Na vzhodnem krilu so Italijani napadali zlasti hrib Zebio, ki se dviga 6 km severno Asiaga na visoki planoti Sette Comuni. Italijani so divjali nadalje na naše pozicije na hribu Rasta, dva kilometra južno Interotto in tesno zapadno Asiaga. Fronta med Asticom in Brento se razteza med točkami Strigno-Zebio-Arsiero. Boji za hrib Zebio so bili izredno ljuti že lani. Tako je bil Cadorna začetkom julija južno Suganske doline razvil velike mase čet, da bi razbil naše gorske pozicije nad Zebiu. 20. in 22. italijanski zbor, torej šest divizij, nadalje alpske formacije, tak sila je napadala tam avstroogrške pozicije. Na to bojišče se je spustil sedaj Cadorna, ki hoče najbrže, kakor povdarja vojaško razmotrivanje k dogodkom na Tirolskem, omiliti italijanski poraz ob Soči. Italijansko armadno vodstvo poleg tega morda misli, da smo mi tamkajšnje svoje pozicije izpraznili in čete pritegnili na Gorisko. Ali da se je Cadorna varal, ako je to mislil, je pokazal že prvi bojni dan, ko je naletel na čete tretjega našega zbora, ki mu je predobro znan izza lanskih bitk na tirolski fronti. Na onem bojišču se bojujejo ti naši junaki, kjer so si lani pridobili nemisljivo slavo.

Iz vojnoporočevalskega stana se poroča o bojih 10. junija: Ta dan je bil časten dan štajerscev. Veliki infanterijski napad, ki se je razvil na visoki planoti Sette Comuni 10. junija, je bil pripravljen kar najskrbnejše toliko s tehničnimi deli kakor tudi z jako močnimi silami znatne artiljerije in izredno mnogih minometov. Glavni sunek napada je bil naperjen proti tem kopam. Ob 5. uri jutraj je pričela delovati na vsej fronti štajerscev italijanska artiljerija. Napadila je svoj ogenj na dohodne črte in rezervne prostore kakor tudi na naše bojne pozicije. V dolinah tekoče dohodne črte je hotela s plinom napraviti neprehodne. V ta na naše jarke naperjeni artiljerijski ogenj so posegli minometi nezasišane ljutosti. Devet ur je divjal ta ognjeni orkan, na to sta dali eksploziji dve že dolgo pripravljene min italijanski infanteriji znamenje za naval, katerega sila se je obrnila proti točkam, znanim iz lanskih bojev, proti Le Opozze, hribom Campi Colletti, Forno, Zebio in proti zapori Assa. V več valovih uvrščena je pridrla med tretjo in četrto uro popoldne sovražna artiljerija iz svojih jarkov. V istem trenutku se je pričel z avtomatično sigurnostjo zaporni ogenj naše artiljerije pod izbornim vodstvom. Večina italijanskih napadov je obležala že pod to granatno točo ali pa so bili zavrnjeni s strani infanterije in z ognjem strojnih pušk. Samo nekaterim posameznim oddelkom sovražnika se je posrečilo, da so prišli čez razstreljene ovire do naših popolnoma zavravnih jarkov. Tukaj pa so jim pripravili prihitelne rezerve za bajonetom in ročnimi granatami tako gorak sprejem, da so morali zopet nazaj po različenem spopadu. Pri teženavali obrambi se je odlikoval poseben štajerski strelski polk številka 3. V vseh slučajih, v katerih so Italijani napadli, so bili odbiti do zadnjega. Samo v območju ladna

stotnije ponoči boj še ni bil končan. Razstrelitev obeh min, ki je imela italijanski infanteriji napraviti pot v naše pozicije, se je ponesrečila popolnoma. Vrh tega sovražnik ni prizadl nam, marveč svojim lastnim napadnim četam znatne izgube. Prvi dan italijanskega sunka na zgodovinskom bojišču Sette Comuni se je končal vsled brezprimerne hrabrosti naših čet in izbornega skupnega delovanja infanterije in artiljerije s popolnim neuspehom napadalcev. Italijani so si menda pridobili prepričanje, da ta ofenziva je nesposobna za razbremenitev fronte.

Italijanska ofenziva ob Soči ustavljena. Preko Curiha poročajo, da »Temps« priznava, da italijanska ofenziva ob Soči je dejansko ustavljena in Italijani za sedaj opuste nadaljnja ofenzivna podjetja na Primorskem.

Iz bojev v deseti ofenzivi. Iz opisa majorja Tannerja: Na 50 km dolgi fronti od Tolmina do morja je začel 12. maja Italijan bobnati iz mnogih stotin topov tako, kakor doslej še ni bobnal. Vsa črta se je imela zdrobiti po tem bobnanju, tako da bi nastala povsodi odprta pot. Na to je naskočila italijanska infanterija... Italijansko armadno vodstvo je morda mislilo, da so Avstriji zbrali svoje glavne sile na banjski visoki planoti, kar bi utegnilo Italijanom omogočiti prebitje na komenski planoti. Ali ta sunek se je pričakoval in velik mir vrhovnega vodstva soške armade ni izginil v nikaki bojni fazi. Italijani so razvrstili svoje čete v tri skupine: severno od Krna do Sabotina, srednjo v zoni pri Gorici in južno od Fajtjege hriba do morja... Skrajno skrbna priprava za sunek v avgustu 1916, z začetnim jurišem na hrib Sabotin, ki flankira Gorico, je bil dal italijanski prvi po več nego enoletnem borenju prvi uspeh. Deveta bitka je dokazala, kakor druge, da prebitje ni mogoče. Zato je bila deseta bitka zopet pripravljena po Sabotinovem receptu in šef generalnega štaba je postavil tu sem vso razpoložljivo silo. Cilj je bil dalekosežen: čez gorovje Banjšice-Trnovo in Hrušico se je imela podvzati glavna življenjska žila Trsta, Primorja in Reke in soška armada razmotati, na kar bi bila Adria za Italijo prosta. Italijanska armada je bila podžgana z besedami o veliki zmagi in o uničenju donavske monarhije, sijajno je reagirala in razvila moč, kakršne še ni bilo dotle. Kako pa mora biti velikansko razočaranje v Italiji, ko se je tudi ta mogočni poskus, da se doseže oni tolikokrat obljubljeni cilj, izjalovil z najtežjimi izgubami.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

10. junija. Na vsej fronti se je omejilo obojestransko delovanje včeraj na artiljerijske akcije. Naša je uničila s svojim učinkovitim ognjem sovražne trenske kolone v Adizki dolini, v dolini Terragnolo in na cesti od Sv. Lucije in Čepovan. Na Krasu so pripeljali naši izvidni oddelki deset vjetnikov.

11. junija. V vsej gorski operacijski zoni in zlasti med dolinama Adize in Brente je bilo bojno delovanje včeraj večje kakor dotlej. V noči 9. na 10. so bile na prelazu Tonale, v gorenji dolini Chiese, na pobočjih Dosso Casine in v dolini Posini sovražne skupine zavrnjene in zasledovane. Na asijski planoti je obstreljevala naša artiljerija včeraj več točk važnih obrambnih vtrdeb sovražnikovih in jih je porušila. Naši oddelki so izvedli nato to drzne ofenzivne akcije proti hribu Zebio in hribu Forno. Kljub ljetemu viharju so se polastili prelaza Anella in velikega dela hriba Ortigara vzhodno hriba Undici. Sunki, ki so bili izvršeni nenadno in z veliko ljutostjo, so dali 512 vjetnikov, med temi sedem oficirjev. Istočasno je obstreljevala naša letalska skupina, ki je premagala velike atmosferske težave, z uspehom zaledne sovražnikove zveze in njegove težke baterije v zoni gorjenj doline Astica. Vrnila se je na to nepoškodovana na svoje postojanke. Na ostali fronti je naša artiljerija pobijala razne koncentracije sovražnikovega ognja. Na Krasu so bili razni proti našim črtam južno Kostonjevice poskušeni napadi gladko zavrnjeni. Napravili smo nekaj vjetnikov.

12. junija popoldne: Na asijski visoki planoti so ovirale včeraj neugodne atmosferske razmere delovanje artiljerije. Na julijski fronti je razvijala sovražna artiljerija izredno delovanje proti našim pozicijam na Vodicah in na višinah severovzhodno Gorice. Odgovarjali smo energično.

Dva italijanska poveljnika padla v vojni.

Lugano, 11. junija. (Kor. urad.) Kakor poročajo italijanski listi, sta padla brigadni poveljnik polkovnik Franceschi in poveljniki vse avtomobilske službe polkovnik Ausiello.

Bitka na zapadu.

Polkovnik Stegemann piše v bernskem »Bundu«: Nameravana ofenziva, ki bi se morala začeti čez nekaj dni ali čez nekaj tednov, najkasneje pa meseca avgusta, da bi se mogla razviti kot dolgotrajna operacija velikega sloga, ne izvira iz absolutne svobode glede delovanja in prvotne inicijative najvišjega vojnega sveta entente, nego jo je smatrati za strateško izsiljeno ofenzivo. Če bo provzročena, se ne sme zadovoljiti z delnimi uspehi, nego si mora postaviti za cilj popolno premaganje sovražnika, torej zmago in to končanje vojne pred zimo 1917/1918. Tako je pač tudi nameravano, zakaj pritisk, ki izhaja od zmanjšanja prostora na ladjah, tlači vse operacije alifrancev in zahteva, da požurijo priprave in ofenzivo samo, kateri bi se bila ententa že od začetka odpovala, če bi bilo zanesljivo, da se ji posreči, izstradati centralne države in zagotoviti sama sebi za vse čase dovoz surovin in živil. Ofenziva, naložena nasprotnikom po značaju vojne, ki se je odpovala politiki izstradanja, je jako otežkočena po uspehih, ki so jih dosegle centralne države s svojimi izpadi, zakaj zdaj gre za to, da se prevale operacije čez dragocena strateška ozemlja, ki jih je zavojeval nasprotnik, nazaj in stisne centralne države med Lille in Mitavo, Zeebrügge, Brajlo in Drač. Ker je to samo na sebi nemogoče, more pripeljati nova ofenziva do cilja le do uničenja nemške ali avstro-ogrške armade, izpeljana vojna, vse eno, če se drži enega mesta in provzroči gibanje. Kaj to pomeni, ni treba praviti.

NEMŠKO VEČERNO POROČILO.

Berolin, 12. junija. (Kor. urad.) Wolffo urad poroča, dne 12. junija zvečer:

Na Flandrskem včasih živahno streljanje. Jugozapadno od Lensa so se angleški napadi v bližinskem boju ponesrečili. V ostalem ničesar bistvenega.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

8. junija popoldne. Precej silno obstreljevanje naših jarkov ponoči v pokrajini jugovzhodno od St. Quentin. Naša artiljerija je uspešno odgovarjala nemškim baterijam ter zadržala nemški napad, ki se je hotel razviti iz jarkov ob cesti St. Quentin-La Fere. Noč je bila zelo živahna na celi fronti severno od mlina Laffaux, južno od Filaina in v odseku Cerny. Artiljerijski boj je bil včasih silen. Sovražnik je izvršil opetovano na številnih točkah napade, ki so se pa ponesrečili v našem ognju. Sami smo večkrat vdrl v sovražne črte v okolici Butte Geain (?) in v pokrajini vzhodno od Belforta. Pripeljali smo več vjetih nazaj. Z ostale fronte ni poročati ničesar.

8. junija zvečer. Ob Chemin des Damesu je ostalo artiljerijsko delovanje zelo živahno, zlasti v odseku Cerny in južno od Filaina. Sovražnik na tem odseku fronte čez dan ni obnovil svojih poskušanih napadov. Razmeroma miren dan povsod drugod.

Belgijsko poročilo.

8. junija. Po noči je bila okolica Lizerne izpostavljena silnemu obstreljevanju. Čez dan je bila sovražna artiljerija pred Steenstraetom delavna. Udeležili smo se v okolici Bixchoita z več baterijami boja. Okolica broderske hiše je bila pozorišče boja z bombami in ročnimi granatami, ki je trajal več ur.

ANGLEŠKO URADNO POROČILO.

8. junija zvečer. Čez dan smo izgradili in zavarovali svoje nove črte južno od Ypresa. Naša pehota je nemške protinapade jugovzhodno in severovzhodno od Oosttaeverne in vzhodno od Messinesa z izgubami zavrnila ali pa smo jih z artiljerijskim ognjem zlomili. Nad 6000 vjetih, med njimi 132 častnikov, je prišlo skozi zbiralnišča, nad 20 topov je bilo naznanjenih, da so bili vpljeni.

9. junija zvečer. Obojestransko artiljerijsko delovanje. Miren dan na fronti južno od Ypresa. Na desni strani svojih novih pozicij smo zavzeli nekaj ozemlja. Skupno število od nas od 7. t. m. sem vjetih presega do sedaj 7000. Mnogo topov, strojnih pušk in možnarjev za jarke leži še pokopanih pod razvalinami. Na fronti ob Scarpi smo izboljšali čez dan pozicije pri Grönlandskem vrhu.

10. junija zvečer. Po noči smo pridobili na številnih točkah svoje bojne fronte južno od Ypresa tal. Jugovzhodno od Epéhyja, južno od Armentièresa in severovzhodno od Ypresa smo uspešno vdrl v sovražne črte ter pripeljali 17 vjetih nazaj. Sovražne čete, ki so izvršile sunke, smo vzhodno od Lererguierja (?) in jugozapadno od La Basséeja zavrnili.

Japonci proti Rusom.

Bern, 9. junija. (Kor. urad.) »Le Nation« priznava, da so Japonci zasledili ruske dele Mandžurije. Imenuje sicer to zasedenja mirno invazijo ter pravi, da naj delavci in rokodelci samo nadomestijo delavne sile. Svetovna zgodovina pa pozna dosti slučajev, da pomeni tako mirovno in pregibanje kaj več.

Ženeva, 11. junija. »Information« poroča: Japonska bo izvršila te dni v Petrogradu demaršo. Vojaški program entente se mora pod vsakim pogojem realizirati. Zato mora Rusija takoj prevzeti odkazano mesto na bojišču.

RUSKO URADNO POROČILO.

7. junija. Na zapadni fronti, na romunski in kavkaški fronti je položaj neizpremenjen.

Pojemajoča moč delavskega sovjeta.

London, 11. junija. (Kor. urad.) »Morning Post« poroča iz Petrograda: Že ko je potoval vojni minister Kerenjski na fronto, je bilo gotovo, da bo delavski in vojaški odsek, ki ima še vedno nepostaven vpliv na ruske zadeve, odpustil Aleksejeva. Vsled vpoklica vseruskega kongresa je upal sovjet, da bo zopet dobil v roke vso moč. Kljub temu pojava njegova moč. Kmetje so se že branili udeležiti se kongresa. Člani odbora zastopnikov, ki so bili pri zadnji krizi sprejeti v provizorično vlado, niso ustregli pričakovanju. Republiki Kronstat in Sliselsburg ne zaupata odboru. Delovanje njegovih agentov se je izkazalo za zelo nevarno. Nemiri na deželi se neprestano množijo. Ljudi se je polastilo bolno hrepenenje po uničenju, ki se kaže v tem, da zažigajo gozdove. Čas za nov prevrat je prišel. Vlada se bo najbrže še ta teden izpremenila. Sedaj je v Petrogradu zadosti zanesljivih čet, da morejo — če treba — nastopiti proti vsem pretiranim zahtevam. V raznih delih Rusije se je to že zgodilo.

Bodoča Rusija.

Petrograd, 10. junija. (Kor. ur.) »Agentura: Kongres kmetijskih delegatov iz cele Rusije je sprejel resolucijo, ki pravi, da mora biti bodoči politični režim Rusije republikanska zveza držav na demokratični podlagi.

Kriza na Ruskem?

Rotterdam, 11. junija. »Daily Chronicle« javlja iz Petrograda: Za prihodnji teden je pričakovati, da nastane splošna ministrska kriza in da prevzame vlado popolnoma socijalistični ministvo.

Diüsseldorf, 11. junija. »General-anzeiger« javlja, da v Kronstatu ustanovljen svet pomorščakov ne dopušča, da bi balistični brodograd zapustilo Kronstat, kakor je odredila provizorična vlada.

Hindenburgov mirovni telegram?

»Vossische Ztg.« poroča iz Kodanja: Poročevalec »Daily Expressa« brzojavlja svojemu listu, da ima potrdilo vesti, da je poslal Hindenburg delavskemu in vojaškemu sovjetu v Petrogradu brezlično brzojavko, v kateri je sporočil svoje simpatije za mir brez aneksij in vojnih odškodnin ter izrazil pripravljenost Nemčije skleniti na tej podlagi mir.

Knez Krapotkin proti sporazumu.

Christianija, 9. junija. (Kor. ur.) Napoti v Petrograd sem dospeli ruski revolucionarni knez Krapotkin je poslal francoskemu listu »Bataille« pismo, v katerem pravi, da je treba Nemčijo prisiliti zopet izročiti zasedene pokrajine ter priznati Alzaciji in Lotarinski pravico, da sami izberejo med Nemčijo in Francosko.

Obhodi anarhistov v Petrogradu.

Bern, 10. junija. (Kor. urad.) »Morning Post« poroča iz Petrograda 2. t. m.: 11.000 dobro oboroženih anarhistov je šlo zadnje dni s črnimi prapori štirikrat skozi glavne ulice. Ne glede na manjše strele po noči jih ni nikdo nadlegoval. Pričujejo se resni nemiri o Binkošti in na dan Vseh svetnikov (10. junija novega štila). Mnoge petrogradske tovarne z municijskimi vred so zaprte. Pomanjkanje živil v Petrogradu je vedno hujše. Mnogo ljudi prenočuje pred prodajalnami na matracih, katere prinašajo s seboj. V Kijevu, kjer je 3000 na fronto se vračajočih vojakov plenilo po mestu, je prišlo do cestnih bojev, ko so bile končno oblasti posegle vmes.

Kronštatski uporniki.

Lugano, 11. junija. »Corriere della sera« javlja iz Petrograda, da je prišlo sedem pomorščakov iz Kronštata v bližino Petrograda hujškat ljudstvo, naj posredna izglede Kronštata, naj proglasi avtonomijo in odreče provizorični vladi priznanje. Našel je prepis Kronštatski po-

Vojni cilji entente.

London, 12. junija. (Kor. urad.) Reuter: Z dne 9. junija datirani odgovor angleške vlade na rusko noto o vojnih ciljih aliantov se glasi: Dne 3. maja 1917 je angleška vlada dobila noto ruske vlade z izjavo o njenih vojnih ciljih. V oklicu na ruski narod, navedenem v noti, je rečeno, da svobodna Rusija ne namerava obvladovati drugih narodov, niti jim neče vzeti njih narodne dedščine ali siloma zasesti tuje ozemlje. Temu nazoru pritrjuje Angleška iz srca. Ni vstopila v vojno kot zavojevalno vojno in je ne nadaljuje za kak tak cilj. Njen namen ob izbruhu je bil, braniti obstanek dežele in izsiliti spoštovanje med državami sklenjenih pogodb. K tem ciljem je prišlo zdaj še osvobodjenje po tujem nasilnem gospodarstvu zatiranih narodov. Angleška vlada se torej srčno raduje, da napoveduje svobodna Rusija namen osvobodjenja Poljske, ne samo od ruske avtokracije osvobodene Poljske, nego na enak način pod gospodarstvom nemških cesarstev stoječe Poljske. Angleška demokracija želi sama koraku Rusije polnega uspeha. Pred vsem je treba stremeti po vladi, ki zagotovi srečo in zadovoljnost narodov in odstrani vse opravičene vzroke za kako bodočo vojno. Angleška vlada se pridruže svoji ruski zaveznici glede sprejetja in odobrenja načel, katere je izrazil prezident Wilson v zgodovinskih posredništvih na ameriški kongres. To so cilji, za katere se bore britanski narodi, to so načela, ki vodijo njih vojno politiko zdaj in v prihodnosti. Angleška vlada meni, da soglašajo s temi vodilnimi načeli dogovori, ki jih je od časa do časa sklenila s svojimi zaveznicami. Če pa ruska vlada želi, je angleška popolnoma pripravljena, te dogovore z njenimi zaveznicami preiskati in jih, če treba revidirati.

Nobene milosti za Avstrijo.

»Berliner Tageblatt« poroča iz Rotterdama: »Times« se obračaja v uvodniku proti onim angleškim časopisom, ki so zadnji čas govorili za omiljenje zahtev entente napram Avstro-Ogrski. »Times« so mnenja, da izvira ta akcija iz finančnih krogov, ki so zainteresirani pri Avstrijski banki in na kreditnih zavodih, ter svare pred tem, da bi milejši nastop proti monarhiji podpiral nemško-švicarsko avstrijske finance. List zaključuje svoja izvajanja, da more biti mir, ki bi mogel rešiti našo monarhijo, le ta, da izjavi entente, da je poražena.

Romunija proti miru brez aneksij.

»Vossische Ztg.« poroča iz Berna: »Secolo« izve iz Pariza: Romunija je kot prva zavezniška vlada odklonila rusko zahtevo po miru brez aneksij in vojnih odškodnin v uradni noti, ki jo je poslanik 5. t. m. izročil v Petrogradu.

Proti germanizatorični politiki tržaškega namestnika.

(Od našega posebnega poročevalca.)

Dunaj, 8. junija.

Nedavno se je govorilo, da je tržaškemu cesarskemu namestniku baronu Fries - Skeneu odklenalo in da bo odpuščen iz svoje odgovorne službe. Ta vest je izzvala v jugoslovanskih političnih krogih odkrito zadoščenje — saj je baron Fries - Skene nositelj dosedaj nezasišne germanizacije v Primorju, uradnik, ki je izgubil pri večini prebivalstva svojega delokroga vse zaupanje in ki torej ni več kvalificiran upravljati tako važno mesto, kakršno je ono tržaškega namestnika. Politični krogi sodijo, da govorica o skorajšnjem padcu barona Friesa ni neutemeljena. Usoda tržaškega namestnika je najbrž v ozki zvezi z usodo najnovejšega protektorja pomembnevalne ideje bivšega češkega državnopravnega politika, ministrskega predsednika grofa Clama.

Jugoslovanski klub kot poklicani zastopnik interesov našega naroda na jugu monarhije, seveda z vso pazljivostjo motri delovanje tržaškega namestnika in poslanec Spincič je te dni vložil na ministrskega predsednika interpelacijo, ki vsebuje prav interesantna razkritja o načinu delovanja barona Fries - Skenea.

Interpelacija se bavi s sistematičnim ustanavljanjem nemških šol v Pulju in drugih istrskih (!) krajih. V kričnem nasprotstvu s tem dejstvom omenja Spincičeva interpelacija sistematično resistenco c. kr. oblasti proti ustanavljanju hrvaških šol. Pulj je štel n. pr. do zadnjem ljudskem štetju 37.600 prebivalcev, med temi je bilo 8500 Hrvatov in Slovencev ter 3700 Nemcev. Po dolgoletnih bojih so končno Hrvati dosegli, da je istrska deželna upravnna komisija sklenila, ustanoviti v Pulju štirirazredno deško in štirirazredno dečičko šolo. Toda prišlo je drugače.

Pristaniško poveljstvo v Pulju je z dopisom 10. septembra 1916 izreklo, da se naj v Pulju ustanovljajo le nemške šole, kar da je priporočljivo tudi za okolico, ker se na ta način preprečijo za bodočnost vse »politične gonje«. Zato pa je bil še isti mesec ustanovljen v Pulju poleg že obstoječih 4 nemških ljudskih in meščanskih šol nemški otroški vrtec in predsednik c. kr. okr. šolskega sveta je dne 6. decembra 1916 povabil na dan 8. januarja starše šoloobveznih otrok na razpravo o ustanovitvi nove nemške ljudske šole s pripombo, da se bo smatralo, da oni, ki ne pridejo, soglašajo s sklepom večine navzočih. Poleg te pete nemške šole nameravajo ustanoviti v Pulju še šest nemško ljudsko šolo (za 3700 Nemcev). Zgodilo se je pa tudi, da je bila ustanovljena v Kanfanaru, kjer živi 5 (reci pet) Nemcev, nemška šola, kar je pozdravil cesarski namestnik baron Fries v svojem dopisu puljskemu pristaniškemu poveljniku dne 4. aprila 1916 s posebnim dopisom, v katerem pravi: Idejo ustanovitve nemške šole v Kanfanaru najtopleje pozdravljam ter le želim, da bi se podobne ideje sprožile tudi za druge istrske kraje. Stremljenja, ustanavljati v Istri nemške šole, bom najtopleje podpiral, v zavesti, da je gotovo v državnem interesu tudi na ta način pospeševati patrijotično vzgojo prebivalstva. Pri tem niso bili zakoniti predpogoji za ustanovitev šole v Kanfanaru niti izpolnjeni — zato jih je cesarski namestnik kot najvišji čuvár zakona v deželi v posebnem dopisu na c. kr. okrajno glavarstvo v Pulju kratkomalo — spregledal. Naučno ministrstvo je bilo povrh nalagano, da živi v Kanfanaru vse polno nemških mornariških delavcev, državnih nastavljenecv in vojaških oseb. Resnica pa je ta, da biva v Kanfanaru 1 državni uradnik in 1 vojaška oseba! Posrečilo se je, spraviti v kanfanarsko nemško šolo 42 otrok, za katere so bili nastavljeni 3 c. kr. učitelji (1 od teh je radi »neobhodnosti« povrh še oproščen vojaške službe), hrvaška šola, ki ima 216 otrok, pa se mora zadovoljiti z dvema učiteljema. Podobno kakor v Kanfanaru, se je zgodilo v Rovinju. Tam je neki Zohil zahteval za 4 (!) otroke nemško šolo in jo je dobil! Tudi v Opatiji in v Lovranu obstojajo podobne nemške šole. Docela v smislu nemškega velikonočnega programa je končno baron Fries kot predsednik c. kr. deželnega šolskega sveta dne 6. oktobra 1916 na vseh večrazrednih šolah v Istri na deželne stroške uvedel poduk v nemščini, ki naj se začne že v drugem razredu z učenjem prve kitice »Gott erhalte«. Le tisti otroci so prosti nemškega poduka, katerih starši to pismo no zahtevajo! Upravno sodišče je že opetovano razsodilo, da je taka praksa popolnoma nezakonita — toda kaj se briga c. kr. namestnik za zakone, ako gre ustreči nemško - nacionalnim programom.

Ostra Spincičeva interpelacija poudarja, da bi ljudje, ki ravnaajo tako kakor tržaški namestnik, ne smeli niti trenutek več ostati v državni službi in zahteva korenito remediuro neznošnih šolskih razmer v Istri.

Cesar zdravnikom.

Dunaj, 12. junija. (Kor. urad.) Iz vojnega poročevalskega stana poročajo:

Njegovo cesarsko in kraljevo apostolsko Velikanstvo so blagovolili izdati to-le povelje:

Čudoviti uspehi borbe proti epidemijam v vojni so prihranili Mojm četam in Mojm narodom težke žrte, so ohranili Mojo vojno silo sposobno za boj ter so bistveno pripomogli k uspehom orožja.

Z enotnim skupnim delom, z zastavljanjem vse sile in žrtvovanjem samega sebe so dosegli zdravniki to zmago nad zavratnim sovražnikom. Mnogo od njih je podleglo vojnim infekcijskim boleznem, vredni tovariši so to onih, ki so našli pri izvrševanju svoje dolžnosti smrt na bojišču.

Jaz izrekam vsem zdravnikom svoje neomejeno priznanje, pred vsem tudi vodilnim vojaškim zdravnikom in salubritetnim komisijam, ki so dalekovidno ustvarile velikansko, vse dele vojne sile obsegaajočo organizacijo boja proti epidemijam.

Zahvaljujem se medicinskim fakultetam, ki so mi vzgojile zdravnike k tako visokemu umevanju svojega poklica ter so položile s temeljitim podukom sigurni temelj za blagodejno delovanje zdravilstva v tej vojni.

Stališče armadnega poveljništva, dne 6. junija 1917.

Podpisujte vojno posojilo!

Kdor ima denar in ne podpiše vojnega posojila, stori veliko krivico.

pl. Böhm-Ermolli, generalni polkovnik.

Notranjepolitični položaj.

»Narodni svet.«

Mariborska »Straža« predlaga ustanovitev »Narodnega sveta« za vso Slovenijo. Opozarja na nevarnost dela nemških strank, poudarja »Straža«, da bi moral »Narodni svet« zasledovati vse strani narodnega življenja. V delokrog te korporacije bi ne spadalo samo uradniško vprašanje, skrb za naraščaj v vseh poklicih, povzdigo šolstva, briga za uradovanje, temveč tudi trajna in izdatna skrb za narodno mejo. Narodni svet bi bil nepolitična institucija, ki bi združeval vse domoljube na skupno delo. — Ob sebi se razume, da so napredni Slovenci drage volje pripravljeni, pomagati po svojih močeh, da se ta misel uresniči.

Stališče narodne stranke k sedanjemu političnemu položaju.

(Odlomki iz poročila predsednika narodne stranke in bivšega deželnega poslanca dr. V. Kukovca na sestankih zaupnikov v Zalcu, v Gornjem gradu, v Mozirju, na Vranskem, v St. Jurju ob juž. želez. in v Smarju pri Jelšah.)

Poslovna doba poslancev štajerskega deželnega zbora je že pred letom dni potekla, za poslance državnega zbora pa kmalu poteče. Zato so le zaupniki strank danes najbolj poklicani činitelji glede volje naroda v sedanjih, za bodočnost Slovencev odločilni dobi. Zbor zaupnikov stranke drž. poslanca dr. Korošca v Mariboru je izrazil potrebo, da obe štajerski slovenski stranki v narodnih vprašanjih skupno postopata. Dolžnost zaupnikov narodne stranke je torej, pretrpeti položaj temeljito in se odločiti o bodočem postopanju. Vsi jugoslovanski poslanci državnega zbora so se združili ter podali znano izjavo o združitvi avstro - ogrskih jugoslovanskih dežel v samostojno državno enoto. Malo pred izbruhom svetovne vojne je narodna stranka sklicala enketo o jugoslovanskem vprašanju v Maribor, kjer se je zagovarjal širši in ožji tozadevni program. Ožji jugoslovanski program narodne stranke, ki se je tu dogajal, sklada se skoro popolnoma z zahtevami državnopravne izjave, ki se je zdaj podala v državnem zboru. Samo ob sebi je umevno, da torej narodna stranka ta od zakonitih zastopnikov ljudstva javno proglasi program sprejema ter ga hoče z vsemi močmi podpirati. Vseeno je, ktere osebe nas zastopajo zdaj na Dunaju, soglasje z njimi je stvarno utemeljeno. Po vseh znamenjih se mora sklepati, da bode naše državnozborso zastopstvo svoj program resno in odkritosrčno in, kakor poudarja, z vsemi močmi zasledovalo, kar je z ozirom na pričakovano mogočno nasprotstvo raznih činiteljev tudi nujno potrebno. Zato je razumljivo, da je tudi složnost sodelovanje vseh slovenskih strank nujno potrebno. Kakor države tako so pa tudi politične stranke vpoštevanja vredne zaveznice le, ako so aktivne in delavne. Četudi so nenaravne razmere zadnja tri leta zabranjevale pokret vseh slovenskih strank in seveda najbolj narodne stranke, ktere člani so pa tudi po večini v vojni službi, vendar je zdaj prišel trenutek, ko mora biti vsak narodnjak na svojem mestu ter svoje narodno prepričanje uveljaviti neustrašeno, če bi stalo tudi največje žrtve. Narodna stranka je več let pred svetovno vojno s shodi in časopisjem ljudske množice politično vsestransko izobrazila, kar je danes odločilnega pomena. Slovensko ljudstvo danes pozna narodne zahteve, naš narodni katekizem je prodir v zadnjo gorsko kočjo. To ni samo naša zasluga, ampak seveda v veliki meri tudi druge slovenske stranke. Da hočemo svoje narodno šolstvo od ljudske in strokovne do srednje in visoke šole, v tem je ves narod edin. Da se hočemo osamosvojiti od gospodarskih deželnih naprav v Gradcu glede kmetijstva, trgovine in obrti, kar sledi tudi iz predlogov, stavljenih v štajerskem deželnem zboru, je še vse v živem spominu. Ureditv uradov in sicer upravnih in sodnih na slovenski podlagi ostane tembolj naša neizprosnna zahteva, ker nas hočejo s pomočjo teh Vsenemci v prihodnje z državnim jezikom spraviti še bolj pod svojo nadvlado. Saj Wolfow program odkrito pravi, da je pravi namen državnega jezika boljši položaj (Besserstellung) Nemcev nasproti nam. O kakem posebnem stanju Nemcev v naših uradih se torej ne bomo več pogajali. Nič ne moremo od svojih dosedanjih pravic bodisi pod katerokoli učeno pretvezo odstopiti, ker je vse težko pribojevano. Vse pa moramo zahtevati, kar narod potrebuje, nadvladanja v nobeni obliki ne nameravamo priznati. Nemcev s tem ne oškodujemo, ker je za njih same koristno, da se otresejo vladateljnosti nad nami, ki jim ne bode prinesla blagoslova. Očitki,

da smo pod utisom svetovnih dogodkov, nas ne morejo vznemirjati. Tudi pruska vlada je pod takimi utisi razširila ljudske pravice svojemu prebivalstvu, tudi slovenskemu (odprava razlastilnega zakona zoper poljsko posest), naši merodajni krogi so pa priznani iz enakih vzrokov objubilji ogrskim narodnostim večje pravice. Le mi Slovenci, ki smo se skozi zadnjih 50 let vsak dan prepirali, da naše vlade nam ne znajo ali ne morejo pomagati, le mi naj zaupamo slepo v slučaj in dobro voljo drugih, ktere doslej nikdar nismo doživeli! Poljski narod, ki je bil še pred tremi leti pod tremi cesarji, danes zaupno pričakuje s soglasjem nemškega in avstrijskega vladarja ter ruskega naroda svojo samostojnost. Mi pa, ki smo razdeljeni le v različne krovne enega vladarja, kjer smo pa skoro povsod tujerodni večini izročeni, mi bi ne smeli delovati za združitev in ureditev našega doma po naši volji in potrebi! In sicer niti danes ne, ko je skoro ves svet odobrilo načelo samoodločbe tudi malih narodov! Dobro vemo, da so tudi nemški resni krogi prepričani, da se jugoslovansko vprašanje mora rešiti. Vemo pa tudi, da se ima ta rešitev zgoditi tako, da se obmejni Slovenci ponemčijo ter da ostane v veljavi samnja, da čez nas pelje nemški most do Adrije. Baš zato pa razumemo, da je priklonitev k novi jugoslovanski državni tvorbi baš za obmejne, torej tudi štajerske Slovence življenjska potreba. Če Nemci zahtevajo boljši položaj (Besserstellung) nasproti nam, ker so baje njih žrtve v vojni večje, če je sploh res, nego naše, naj se spomnijo vendar svojih danes splošno proglašanih izjav, da svetovna borba gre danes za biti ali nebiti nemštva, kar pač opravičuje njih večje žrtve za same sebe, ne pa prihodnjo nadvlado nad Slovenci. Verujem, da so v pravici oni, ki utemeljujejo večje pravice Slovencev za čas po vojski z velikimi našimi vojnimi žrtvami. Pa tudi brez teh bi nam šla že davno narodna samoodločba. Vselej teh žrtve se bomo pa gotovo tem manj odrekli boljši bodočnosti. Ker se gre danes za našo bodočnost, je tudi razumljivo, da se morajo vse slovenske stranke medsebojno podpirati. Narodni stranki v svrhu takega soglasja z dr. Koroščevo stranko svojega programa ni treba spreminjati. Saj program tudi ni bil napetje v medsebojnem boju prejšnjih let, ampak odločilnega pomena je bilo, ali se sme pripustiti narodni stranki merodajen vpliv na javno življenje. To vprašanje pa danes odpade, ker stojimo pred tako veliko skupno nalogo, da le združeno delo vseh delazmožnih in voljnih mož obeh strank more doseči uspeh. Za kakšno nezaupnost torej ni danes povoda, niti vzroka. Zdi se pa tudi, da smo danes tako blizu uresničenju naših narodnih teženj kakor še nikdar. Zato je pa baš danes narodna odločnost bolj na mestu nego kdaj koli poprej. Hvaležnega družabnega dela je za vse nesebične narodne delavce v prihodnosti več nego dovolj. To prepričanje je, kakor kažejo sestanki zaupnikov narodne stranke, danes splošno. Zato zremo z zaupanjem v bodočnost, ter se bomo z vsemi močmi borili za program združenih jugoslovanskih poslancev in za našo skupnost v novi državni tvorbi.

Nemški načrti za prihodnost.

Na Nemškem se bavijo med vojno jako mnogo z vprašanjem o notranji ureditvi države. Zdej vzbujajo veliko pozornost knjiga, ki jo je spisal profesor nacionalne ekonomije v Heidelbergu Maks Weber. Dve stvari sta, ki jih je smatrati v tej knjigi za posebno zanimivi. Predvsem dokazuje pisatelj, da nikakor ne gre, Nemčijo enotno organizirati, nego da je treba jemati največje ozir na plemenske posebnosti posameznih nemških držav. Če bi v Weimarju vladal pruski policijski prezident namesto velikega vojvode, bi bila to škoda deželi in ravnotako bi vse trpelo, če bi Bavarsko namesto kralja vladal pruski funkcionar. To je gotovo zanimivo. Na Nemškem, kjer imajo skupno cesarsko armado itd., nečje skupne uprave, nego ločitev po plemenih in starih mejah. Pri nas v Avstriji pa smo priča srditimi prizadevanjem, potlačiti različne narodnosti pod nemški centralizem. Daje zahteva rečena knjiga, da mora parlament imeti najstrožjo kontrolo nad uradnimstvom. V državi ne vlada vladar, nego vlada uradništvo in zato je treba, da dobi ljudski zastop največjo moč, da lahko vsak slučaj nepravilnega in nepravilnega poslovanja preišče.

Nemške stranke.

V posameznih nemških glasilih že očitno priznavajo, da je "Nationalverband" pod vodstvom Wolffa in Hummerja doživel le poraz za porazom, da je konec njegovi politični veljavi v parlamentu in da bi bilo razbitje "Nationalverbanda" sploh najboljša pomoč za nemško veljavo v parlamentu.

Nemci in Poljaki.

Nemške stranke je glasovanje o državnoobzoru, opravljeniku hudo potrla. Zgodilo se je prvič v avstrijskem parlamentu, da je blok nemških strank premagal nemški blok, kateremu so se pridružili tudi socialni demokrati. Zdej uvidevajo nemške stranke, da je njih nezmožnost združila nemške stranke na skupen odpor in kar v glavo jim ne gre, da so bili Poljaki pri posvetovanjih o kompromisnih predlogih glede opravljenika morda še bolj odločni in trdovratni, kakor Čehi in Jugoslovani. Nemško-poljska koalicija je zdej cilj nemških hrepenenj. Tri leta so nemške stranke Poljake iz državnega zbora ven metali, zdej bi jih pa radi zvalili na svojo stran. Toda razmere so se temeljito spremenile in je upati, da te nemške spletke ne bodo imele uspeha.

HRVATSKI SABOR.

Pred večerjšno sejo hrvatskega sabora je prišel poslanec Marko grof Pejačević v klube posameznih saborskih strank ter je sporočil, da ga je designirani ministrski predsednik grof Moric Esterhazy naprosil sporočiti posameznim strankam željo ministrskega predsednika stopiti v stik s hrvatskimi politiki brez razlike strank. V to svrhu naj imenuje vsaka stranka svoje zaupnike, ki naj odidejo nato v Budimpešto. Z izjemo skrajnega krila državnopravne opozicije so sklenile vse stranke, da se odzovejo povabilu.

Po prečitanih dohodah je ban baron Skerlez naznanil saboru svojo demisijsko ter prosil zbornico, da naj sklene odgoditi sejo. Predlog je bil sprejet in seja nato zaključena.

Misijski grof Esterhazyja.

Budimpešta, 11. junija. (Kor. ur.) Grof Esterhazy je razpravljajl včeraj in danes z več politiki. Nekemu sotrudniku lista "Az Est" je izjavil, da je z dosedanjimi rezultati zadovoljen. On upa, da bo mogoče še ta teden predložiti njegovemu Veličanstvu listo novega kabineta.

Politične vesti.

= Ministrska kriza na Špan-skem. Infanterijski obrambni odbor v Barceloni je 1. junija izročil ondotnemu kornemu zapovedniku spomenico, v kateri je zahteval, naj vlada tudi v armadi pravičnost in enakost. V izvršitev tega namena so izvolili poseben odbor. Toda člani so bili aretirani in začelo se je proti njim sodno postopanje. Obrambni odbor je na to v omenjeni spomenici izjavil, da je vsa armada sklenila izreči spoštljivo, da hoče izpolniti vse svoje dolžnosti, a s pogojem, da bodo aretovanci takoj izpuščeni in dobe zopet svoje službe ter da se ne zgode nikake represalije. Dalje želi armada, da se ji naj posveča več dobrohotnosti in da naj se oficijelno prizna odbor kot zastopnik armade. Armada je prosila za dogovor tekot 12. ur. Ta korak je povzročil ministrsko krizo. = Ministrsko krizo na Španškem pripisujejo zahtevi infanterijskega brambnega sveta, da mora vlada neizpremenjeno odobravati njegove sklepe. Vlada je smatrala to kot nezno nasilje ter je odstopila. Kralj je hotel Garciju Prietu poveriti zopetno sestavo kabineta, ta pa se je zahvalil. Zato je bil Dato poklican v palačo. Nato je prevzel sestavo novega kabineta.

Nesede, ki jih je treba slutiti.

Podaljšanje podpisnega roka na novo vojno posojilo.

Vsestransko se priznava, da je dosedanj uspeh podpisovanja na šesto vojno posojilo na vseh podpisanih mestih v državi zadovoljiv in jako znan. Oglasili so se pa tudi poznavalci razmer ter pojasnili, da se s podaljšanjem podpisnega roka še lahko mnogo doseže. Z ozirom na to je bil podpisni rok podaljšan do 22. junija t. l. Upati je, da bodo najširši krogi porabili to izredno priliko in s podpisovanji omogočili, da se šesto vojno posojilo zopet kolikor mogoče sijajno obnese. Marsikdo je doslej zamudil podpisati vojno posojilo, pač zato, ker ima drugih skrbi in opravkov dovolj, a upati je, da bodo vsi ti porabili zadnji čas in z navdušenjem izpolnili svojo patriotično dolžnost ter podpisali vojnega posojila čim največ mogoče.

Pri Češki industrijalni banki kot oficijelnem subskripcijskem mestu so dalje podpisali VI. avstrijsko vojno posojilo sledeči zavodi in stranke: Anton Kalousek, c. kr. poročnik, Feldpost 212 1400 K. Karel Novak 5000 kron. Dr. Heinrich Herschmann, tu 2000 K. Janko Potočnik, škofja Loka 1000 K. Občinska hranilnica, Postojna delna subskripcija 25.000 K. Ivan Černe 6000 K. I. N. Adamič, tu 5000 kron. V. Ležanjski, poštni oficijal, tu 1000 K. Matej Sušnik, nadaljnji 5000 kron (torej skupaj) na VI. avstr. vojno

posojilo 35.000 K) potem Ograjad hranilnice in posojilnice, škofja Loka: Janez Augustin, Gorenja vas 100 K. Zadruga gostilničarjev v škofji Loka 400 kron. Anton Perko, Ldat. Inf. Baon. 30. 400 K. Mestna hranilnica, Novo mesto, delna subskripcija 50.000 K. Ivan Babnik, Dravice 500 K. R. Porenta, tu 50 K. Karel Meissner, Feldpost 212 10.000 K. Češka industrijalna banka je zvišala svojo prvotno subskripcijo za lastni račun 6.000.000 K na 8.000.000 K VI. avstr. vojnega posojila. — Subskripcija je bila podaljšana do 22. t. m. nakar se P. T. interesi vladno opozarjajo.

Vesti iz primorskih dežel.

Težave s prehrano v Istri. Ko se je mudil naš cesar v Matuljih, se je unel razgovor o prehrani istrskega prebivalstva. Okrajni glavar pl. Mitrad je menil, da bi se imelo za okrajje volovski, lošinski in krški ustanoviti posebno centralo za prehrano s sedežem v Opatiji in sicer povsem neodvisno od tržaške. Kastavski župan Jelusič je naprosil, naj vlada kar mogoče hitro priskoči na pomoč stradaljočemu ljudstvu. Župan Jelusič je že pred cesarjevim dohodom opisal tržaškemu namestniku nezno stanje prebivalstva, ki je ozlovoljeno, ko vidi, kako se na eni strani na sosednji Reki vsak dan peče kruh, ho se v prvih kastavskih pekarnah ni peklo kruha že nad eno leto.

Kdo vé kaj? Marija Breščak iz Podšabotina pri Gorici, sedaj kot begunka pri Mariji Snežni, pošta Cmurjek na Stajerskem, prosi one, ki vedo kaj o njenem sinu Roku Breščaku, prostaku pri 97. pešpolku, 4. stot., da ji sporoče, kje so ga zadnjikrat videli, oziroma, kje se sedaj nahaja.

Dnevne vesti.

— Vojno odlikovanje. Korvetni kapitan Adolf Potočnik je odlikovan z železnim križem drugega razreda.

— Padel je 3. t. m. na kraškem bojišču poročnik Vinko Tavčar. Tudi njegovega brata Edita pogrešajo že 18 mesecev.

— Deželno pomožno društvo za bošne na pljuhih. Poročilo o obnem zboru tega društva smo morali odložiti na jutri.

— Častno svetinjo za 40letno zvesto službovanje je dobil Alojzij M. Banovec, prvi pomočnik v Samassovi zvonarni v Ljubljani.

— Provizorična opustitev treh davčnih uradov. Finančno ravnateljstvo je s pooblastilom finančnega ministrstva odredilo provizorično združitve davčnih uradov v Kranjski gori, Radečah in Senožcah z davčnimi uradi v Radovljici, Krškem in Postojni.

— Kupovanje s starimi oblekami. Trgovinsko ministrstvo je izdalo naredbo, s katero zabranjuje oziroma omejuje kupčijo s starimi oblekami. Stare obleke, ki so last trgovcev, ki so na njihov račun kje spravljene, se ne smejo prodati in jih je treba naznaniti. Samo tistim trgovcem, ki kupujejo s starimi oblekami na drobno, bo dovoljeno, odprodati od svoje zaloge 20 odstotkov, a oglašiti morajo to trgovski zbornici in prodajati smejo te obleke le na drobno in le osebam, ki jih sami zase rabijo. Vsako drugo prodajanje in vsako nakupovanje starih oblek za daljno prodajo je prepovedano, oziroma je treba za to dovoljenja politične oblasti prve instance.

— Organizacija nabiranja gozdnih sadežev in dostava v gozde. C. kr. urad za ljudsko prehrano je nabiranje najrazličnejših sadežev, ki se večinoma pridobivajo v gozdovih, na novo in temeljito preuredil. "Nabiralni kolcedar 1917", ki ga je izdalo novo ustanovljeno glavno nabiralništvo pri uradu za ljudsko prehrano, navaja med drugim: robidno, maline in jagodino listje, lipovo cvetje, želod, bukvice in še mnoge druge gozdne sadeže. Povoljen uspeh teh nabiralnih akcij pa je vsekakor odvisen v prvi vrsti od naklonjenosti lastnikov gozdov, ki dajo drage volje v ta namen svojo last na razpolago; seveda pa je treba pri nabiranju označenih sadežev paziti na to, da se ne dela škoda na drevu in pa da se kolikor mogoče malo vzemirja divjačina. Tudi c. kr. poljedeljsko ministrstvo je že opetovano opozarjalo na potrebo, da se gozdni sadeži kolikor mogoče temeljito izkoristijo kot živila in krmlila seveda, v kolikor je to dopustno se da izvršiti v okviru gozdnopolicijskega stališča. Z ozirom na preurejeni način nabiranja je višja oblast pozvala skrajna glavarstva, naj se okrajni nabiralni odbori obrnejo do lastnikov gozdov in upraviteljev večjih gozdnih kompleksov s prošnjo, da jih podpirajo pri organiziranem nabiranju teh sadežev ozi. zelišč zlasti v tem oziru, da dovolijo dostop v svoje gozdoce. Nasproti pa so oblastva zavezana poskrbeti, da se vsestransko vpoštevajo upravičene zahteve lastnikov glede varstva pred poškodbami njih gozdov.

Umrl je v Kamniku gosp. Martin Grlic, hišni posestnik in mešan, v 81 letu svoje starosti. Bil je najstarejši Radečev veteran ki se je udeležil bitk leta 1859 in 1866. Bil je prava kranjska korenina poln humorja, ki je bil priljubljen pri vseh, kar je pričal dolg spreved ob njegovi zadnji poti. Kakor je željno pričakoval konec vojske, ga je vendar prehitela kruta smrt. Naj počiva v miru!

Na c. kr. državni realki v Ljubli se bodo vpisovali učenci v prvi razred dne 2. julija t. l. dopoldne. Pri-nesti morajo seboj rojstni (krstni) list in obiskovalno izpričevalo ali zadnje šolsko naznanilo. — Sprejemne izkušnje se vrše istega dne popoldne.

Toča v okolici Petrova Vas pri Črnomlju. Dne 8. junija je padala gosta toča orehove debelosti in napravila mnogo škode na polju, v trtju in na sadnih drevcih; posebno debeljačo in fižol je zelo razčesala. Že za cvet nastavljene grozde je odlamljala in izbila sadje raz dreves. Toča je padala 20 minut in pobelila pota in ceste. Letina se je obetala v dobro a toča je mnogo uničila, ker je tudi latujoča se strn od toče poglela. Lani suša, letos toča.

Aprovizacija.

+ Oddaja suhega mesa na rudeče izkaznice. V četrtek dne 14. junija, dobe stari udeležniki vojne prehrane, to so vsi oni, ki imajo rudeče izkaznice, iz aprovizacije mesnice v cerkvi sv. Jožefa prekaženo meso po 2 kroni kilogram. Cena 2 kroni je veljavna za vse lastnike rudečih izkaznic, tudi za one, ki imajo izkaznice označene s črko A. Določa se naslednji red: od 1/9 — 9 ure štev. 1 — 200, od 9 — 1/10 ure štev. 201 — 400, od 1/10 — 10 ure štev. 401 — 600, od 10 — 1/11 ure štev. 601 — 800, od 1/11 — 11 ure štev. 801 — 1000, od 11 — 1/12 ure od štev. 1001 do konca. Stranke z 1 in 2 osebami dobe 1/2 kg prekaženega mesa, stranke z 3, 4, 5, 6 in 7 osebami dobe 1 kg in stranke z več kot 7 osebami 1 1/2 kg. Vsaka stranka mora predložiti tudi mesne izkaznice in je pripraviti drobiž, da ne bo nepotrebna zamuda z zamenjavanjem denarja.

+ Oddaja govelega mesa na rudeče izkaznice. V četrtek, dne 14. junija popoldne bo mestna aprovizacija oddajala v cerkvi sv. Jožefa za stare vdeležnike vojne prehrane, ki imajo rdeče izkaznice, goveje meso po nižjih cenah in sicer 1 kg a 2 K. Določa se naslednji red: od 2.—3. ure pridejo na vrsto rudeče izkaznice s št. 1 do 250, od 3.—4. ure št. 251 do 500, od 4.—5. ure št. 501 do 750, od 5.—6. ure št. 751 do 1000, od 6. ure naprej št. 1001 naprej. Razven rudeče izkaznice ima vsakdo prinesiti s seboj tudi nakaznico za meso.

+ Izkaznice za živila po nižji ceni. Mestna aprovizacija ljubljanska je že v mnogih slučajih doglala, da si nekatere stranke pridobe na nepošten način kar po dvoje izkaznic. Vse prizadete se opozarja, da se vsakemu, ki si je na nepošten način pridobil izkaznico, ne le odvzame sploh pravica do nakupa cenejših živil pri mestni aprovizaciji, ampak se ga še po vrhu tega naznani sodišču, da ga radi goljufije kazensko zasleduje.

Naši sovražniki hočejo Avstrijo razbiti. Hočeš li k temu pripomoči? Ne, ne, ne!

Podpisaj 6. vojno posojilo.

Kino Central

v deželnem gledališču.

Sreda 13., četrtek 14. junija 1917:

Prekrasen film!

Prekrasen film!

Roža s pustinja.

Po motivih znane pesmi, sestavi in uprizoril FRANC HOFER.

Najnovejša kinematografična vojna poročila.

Petek 15., sobota 16., nedelja 17., ponedeljek 18. junija:

Najnovejši film nove od Kino Centrala pridobljene Alwin Nuss serije:

Samo štiri dni.

Samo štiri dni.

Senzacionalno.

PAJEK.

Senzacionalno.

Detektivska drama v 4 dejanjih.

Alwin Nuss v glavni vlogi.

Reservni doktor.

Izvrstna veseliga.

Ni za mladino

Darila.

"Posredovalnici za goriske begunce" so darovali: Mihelič Viktor 4 K; Petrič Franc 2 K; Perjan Jakob 2 K; Ladovič Anton 2 K; Puch Jakob 2 K; Bajranovič Adam 1 K; Lenardi Ivan 2 K; desetnik Muhovec Jožef 3 K; Skaberne Franc 1 K; Vodiz Jožef 5 K; Skorja Jakob 1 K; Jekše Ciril 2 K; Stampah Fr. 1 K; Hertiš Avgust 2 K; Pieher Karl 1-20; Čuk Franc 30 K; Motz Silvio 2 K; Hartmann Alb. 1 K; Fait Anton 1 K; Marot Iv. 1 K; Anmiller Jož. 1 K; German Alojz 1 K; Mato Marič 40 h; Mitterbacher Fritz 2 K; Kuhar Alojz 1 K; Nemenovan 60 h. Blagim darovalcem se iskreno zahvaljujemo.

"Za stepe vojaše". V ta namen so poslali deželnemu odboru darove: C. kr. okrajno sodišče Podgrad v Istri iz neke sodne zadeve 15 K, knezoškofjski ordinarij v Ljubljani zbirko K 300-50 nekaterih župnij; po upravnstvu Laib. Ztg. v spomin padlemu pomor. praporščaku Pavlu Geduldiger, sinu generalštabnega zdravnika dr. Geduldigerja, so darovali nadporočnik M. Tedesco 20 K, gažisti c. in kr. res. bolnice št. 5 v Ljubljani 84 K. Bog plačaj!

Upravištvu naših listov so poslali: Za "Ciril - Metodovo društvo" Zinka Verstovšek, Bizelsko 10 K, pridobljene stave z g. učit. Okornom, V. Schweiger v zdravilišču Enzenbach v Högas-u pri Gratweinu 30 K, kot zbirko slov. častnikov darovali so: nadzdr. Dr. T. Jamar 10 K, voj. kurat Krnjevič 5 K, poroč. V. Schweiger 10 K, in poroč. Dolfe Lušin 5 K in poroč. Franček Krizančič strel. polk. št. 26 in Maribora 20 K, nabrano na poroki g. Fr. Gnilšek-a z gđc. Olgico Mikec. Skupaj 60 K.

Za "vdove in sirote v vojni padlih vojakov" gasilno društvo v Starem trgu K 25-10 mesto venca umrlemu g. Strifolu iz Starega trga.

Srčna hvala!

Umrl so v Ljubljani:

Dne 6. junija: Nikolaj Harap, pešec v rezervni vojaški bolnici v Marjanišču.

Dne 8. junija: Josip Gerčar, hiralac, 71 l. Radečkova cesta 9. — Gabriela Jeglič, hči jetniškega paznika, 18 let Cigaletova ulica 4. — Marijeta Markič, hiralica, 69 l. Radečkova c. 9. — Jak. Frakelj, dlninar hiral. 72 l. Radečkova c. 9. Dne 9. junija: Pia Arck, hči železniškega nadrevidenta, 18 let, Poljanska cesta 29. — Giudoni Tiosi, laški pešec, vojni vjetnik, v rezervni honvedski bolnici na Poljanski cesti. — Fr. Kmet, mest. ubogi, 76 let, Japljeva ul. 2. Dne 10. junija: Marija Prijatelj, bolniška devica, 33 let, Radečkova cesta 9.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk "Narodne tiskarne."

Strojepiska

(tudi začetnica) se sprejme. Pismene ponudbe na B. Polajnsko, Dolenjska cesta št. 5, Ljubljana.

Pomočnice in učenke sprejme takoj krojačica

Roza Medved, Mestni trg št. 24.

1895

Kozmik dr. Ing. Hirsch, Olomouc. Kemično-tehnična preiskava je izpričala, da je "Seydlin" prav izvrstno uporabna ustna voda, ker so njeni podatki popolnoma neškodljivi in se z njo lahko razkužuje.

Preklic.

Podpisani Ivan Heller obhajujem ter preklicujem vse bošede, s katerimi sem dne 29. maja šel v št. Petra Franceta Čatar, in se mu zahvaljujem, da mi je odpustil in odstopil od tožbe.

Ivan Heller m. p.

Kontoristinjo

samostojna moč, z večletno prakso, zmožna knjigovodstva, korespondence in sploh vseh kontorskih del, sprejme takoj J. Kraševic v žalom. Hrana in stanovanje v hiši. Plača po dogovoru. 1914

Ženitna ponudba.

Poročiti se želim z žensko v starosti 40 let, tudi udovo brez otrok, s premoženjem, ki se naj naznani. Pismene ponudbe pod »Udovec 1910« na uravništvu »Slovenskega Naroda«.

Slamnate šolne

za dom in slamnate podplate za v čevlje sem začel izdelovati v toliko, da lahko ustrezno vsaki zahtevi in jih priporočam kot nadomestilo za drago usnjeno obutje, posebno za delo v sobah. 235

Pokusite, ne bode vam žal.

Fr. Cerar,
tovarna slamnikev v Stebu, pošta Domžale pri Ljubljani.

500 kron!

Vam plačam, ako moj unčevalec horečin in kraljeve ne odpravi v 3 dneh brez bolečin Vaših kurjih oči, bradavice, obšišane. Cena lončič z jamstvenim pismom 1.75 K, 3 lončič K 4.50, 6 lončič K 7.50. Na stotine zahvalnih pism in priznanj. Komony, — Košice (Kassa) Pestisch 12/307, Ogrska. 3663

Lasne kite

najboljše kakovosti po 8, 10, 12, 14 in 16 kron; lasne podloge Krepp ali Pythom in lasne mrežice v vseh barvah; »NERIL« barva za laso in brado od Dr. Brallea rjava, temnorjava ali črna po 2 in 4 K itd., vse še solidno, zanesljivo blago priporoča

Štefan Strmoli

Ljubljana, Pod Trančo št. 1.

Pozor! Zaradi vpletenosti v vojaško službovanje je lokalni odpet samo za prodajo blaga in sicer vsaki dan samo od 9 do 12 in v nedelje od 9 do 11 ure dopoldan.

Gonoktein.

Najnovejšo, izkušeno sredstvo proti kapavcu (triperju), belemu toku, črevesnemu in mehurnemu katarju itd.

GONOKTEIN je vpeljan na češki kliniki dvor. svetnika vseuč. prof. dr. V. Janovskega. Na praški nemški kliniki vseuč. prof. dr. K. Kreibicha. Toplo ga priporočajo vseuč. prof. dr. J. Bukovsky, vseuč. prof. F. Samberger, vseuč. docent dr. J. Odrščil.

M. U. dr. D. Schwarz, specialist za tajne in kožne bolezni v Pragi piše: Gonoktein sem izkusil čez 50 slučajev z izvrstnim uspehom, posebno v akutnih slučajih — to je glavni cilj našega lečenja Gonorrhoe v kali izlečiti. Dajem vedno prednost Gonokteinu pred vsemi drugimi preparati, ker ne učinkuje škodljivo — kakor mnogi drugi preparati — na želodec in ledvice. 2130

Dobiva se po vseh večjih lekarnah. Škatljica K 6.—.

Zahtevajte literaturo in prospekt.

Ljubljana: **Lekarna Trnkovec.**
Zagreb: **Lekarna »Salvator« S. Mitelbach, Jelačićev trg.**

Proizvajal: Farmakološko — kemični laboratorij »HERA« Praga-Vršovice 552.

Dobavitelj vojnega ministrstva in Vojno-zdravstvenega združenja.

Krava mlekarica

Je takoj na prodaj, ter več tisoč butar za kurjavo, Strelška ul. 33. 1911

Prodajalka

izvečbana v trg. meš. blaga, želi dobiti mesto v kaki trgovini, najraje na deželi. — Ponudbe pod »Prodajalka 1873« na upravn. »Slov. Naroda«.

Večkrat odlikovani izložbeni olepševalec

(dekorater), vojaščine prost, išče službo takoj. Prevzame hkrati več trgovin. Prijazne ponudbe pod »Zmožnost 1881« na uprav. »Slov. Nar.«

NA IZBIRO pošilja tudi na deželo: K asne 2652

BLUZE

plašče, jopice, krila, kostume, nočne halje, perilo, modne predmete, športne klobuke in stoznike. Zelo solidna trdika: M. Kristofič - Bučar

Ljubljana, Stari trg 9. Lastna hiša.

Fine

otroške oblekce

in krstne oprave.

! Čevlje!

100 tucat. moških nogavic,
300 parov pravih usnjenih čevljev za gospode in dame,
600 parov pravih usnjenih čevljev za dame, poletnih,
200 ženskih in 200 moških oblek se prodaja na debelo. Cene ugodne. Pojasnila daje **MAKS LIČEN**, Novo mesto št. 73. 1861

Velika zaloga najmodernejših slamnikev. Na

Klobuke cilindre in čepice

v najnovejših fazonah in v veliki izbiri priporoča

IVAN SOKLIČ.

133

Prisni Panama-slamniki od 9 K do 30 K.

K L A V I R

se prodaja. 1875

Gradišče št. 7, spodaj.

Stranka brez otrok 1880

stanovanje

v mestu, takoj ali pozneje. 1836

Pismene ponudbe pod »braz otrok 1836« an upravn. »Slov. Naroda«.

Proda se hiša

v Rožni dolini pri Ljubljani, s štirimi stanovanji, ter velikim zelenjavnim vrtom in sadnim drevjem. 1886

Naslov pove uprav. »Slov. Naroda«.

Hišo

ali posestvo prikladno za trgovino na Kranjskem ali Spod. Štajerskem, želim kupiti. Naslov: Marija Lasič, Dobova pri Brežicah ob Savi, Spod. Štajersko.

deček ali deklica

Sole prosta, če mogoče v Šiški stanujoča, ki bi donasala redno vsak dan zjutraj ob 8 uri mleko iz Šiške v Ljubljano, proti dogovorjeni plači. Naslov pove upr. »St. Nar.«

Kupim

lahak voz na peresih

ter jedno lahko konjsko opravo. — Ponudbe na poštali predal šte. 151, glavna pošta, Ljubljana. 1904

Knjigovodkinja

ozir. knjigovodja tudi invalid, se sprejme v stavbenem podjetju v Ljubljani. Samostojne moči naj pošljejo ponudbe z navedbo plače in dneva vstopa pod »Stavbno podjetje/1870« na upravnštvo »Slov. Naroda«.

Adrija

fotomanufaktura drogerija,

Ljubljana,

Selenburgova ulica št. 5.

priporoča veliko zalogo desinfekcijskih preparatov kakor: Lysol, Lysoform, Kreolin, Formalin, Formalinove pastilje, karbolovo kislino, karbolovo apno itd. itd.

Velika zaloga fotografskih potrebščin in aparatov.

Neizmerne žalosti potrji naznanjamo podpisani v svojem in v imenu ostalih sorodnikov, da je Gospod življenja in smrti včeraj ob pol 7. uri zvečer, prevideno s sv. zakramenti za umirajoče poklical v večnost našo nad vse ljubljeno, nena-domestljivo mamico, uzorno soprogo, oziroma taččo, babico, sestro in teto, gospo

Franjo Pretnar

lastnico tvrdke F. Meršol.

Truplo predrage nam pokojnice se dne 14. t. m. ob 6. uri popoldne prepelje iz hiše št. 18 na Mestnem trgu, na pokopališče k Sv. Križu, kjer se položi v grobnico prijateljske rodbine Zalar-Polachove k začasnemu počitku.

Sv. zadušno opravilo bo v stolnici dne 16. t. m. ob 8. uri zjutraj.

Venci se po želji blage pokojnice na korist vojnopodpornim potrebam najhvaležneje odklanjajo.

Proseč tihega sožalja priporočamo nepozabno rajnico prijateljem in znancem v molitev in prijazen spomin.

V LJUBLJANI, dne 13. junija 1917.

Fran Pretnar, hranilnični knjigovodja, soprogo. — Leopoldina Avčič in Štefanija Goriovič, rojeni Meršol, hčeri. — Mat. Svetolič, brat. — Fran Avčič, c. kr. agrarni zemljemerec, sedaj c. kr. črnovoj. inženir, in dr. Fran Goriovič, c. i. kr. nadzdravnik v rez., zeta. — Franc in Mary Avčič, vauka.

Damske slamnike

v največji izbiri priporoča

MINKA HORVAT, modistka

Ljubljana, Stari trg šte. 21. Ljubljana.

Popravila najceneje.

904

Popravila najceneje.

Krasna izbira bluz.

Specijalna trgovina za bluze

Antonija Sitar

Selenburgova ulica 1.

Priporočamo našim
= gospodinjam =

KOLINSKO CIKORIJO

iz edine slovenske
tovarne v Ljubljani

Proda se krava s teletom

z dobrim mlekom, sposobna je tudi
za vožnjo in oranje. 1890
Več se poizve Selo štov. 47,
p. Moste.

Kislo vodo

namizno in zdravilno slatino,
ter za brizgane (Spritzer) in vino
razpečilja po povzetju 1753
A. OSET, p. Guštanj, Koroško.
Kupim vse vrste prazne stek-
lenice od kisle vode in sode.

Modni salon
Stuchly-Maschke
Židovska ulica št. 3.
Dvorski trg 1.
Ljubljana.

Priporoča cenj. damam tu in na
deželi na Dunaju osebno izbrane
novosti

krasnih klobukov
in čepic
finega okusa za dame in deklice.
Popravila se sprejemajo.
Žalni klobuki vedno v zalogi.
Solidno blago — nizke cene.

Učenca

iz dobre hiše, sprejme tako
Jernej Kušlan, trgovec
v Kranju. 1715

Iščem eno ali dve ženske-delavke

za razna dela na tesališču, katere bi
bile tudi vajene poselskega dela, ter
enega delavca (težaka) lahko tudi
invalid. 1883

FRANC RAVNIKAR, oblast sku-
šeni mestni tesarski inojster, Ljubljana,
Linhartova ulica 25.

Kostanjev les

od 1 m dolgosti, 10 cm debelosti naprej v deblih in pole-
nih kupi po najvišji ceni trdka: 98

J. Pogačnik, Ljubljana, Mar. Terezije cesta 13.

Prvi ljubljanski zavod za negovanje lepote in trgovina dišav

Poljanska cesta št. 7, pritličje.

Negovanje obraza, kože, las, prsi, rok.
Masaža telesa in parna kopel obraza.
Odpravljajo se mozoli, pege, zajedalci, ru-
mene lise, rdečica kože in nosu, ohlapna koža,
podbradek itd.

Damam z dežele se dačo navodila za nadaljnje samozdravljenje.

Podpisovanje na VI. vojno posojilo je bilo podaljšano do 22. junija.

S tem je omogočeno, da nadalje sprejemamo
vojno - posojilna zavarovanja.

Nikdo naj ne zamudi te prilike ter naj izpolni dolžnost
naspram sebi in domovini. 1872

Pojasnila daje:

Generalna agentura „Anker“ v Gradcu, Kanbergasse št. 20,
: v Ljubljani, Prisojna ulica :
in v vseh podružnicah in agenturah.

Anton Bajec
umetni in trgovski vrtnar
seznanj. št. p. z. občinstva, da se nabije njegov
cvetlični salon
samo Pod Trnovo št. 2
poleg Cevljarskega mesta.
Velika zaloga suhih vencev.
Izdelovanje šopkov, vencov, trakov l. t. d.
Zunanja naročila točno.
Vrtnarija na Tržaški cesti št. 34.

V lepem trgu na Spodnjem Štajerskem so
sprejme v dobro vpeljano trgovino meša-
nega blaga

poslovodja

samo starejša moč, za takojšnji vstop. Inter-
resenti, ki imajo skušnje v ekonomiji in
vinogradništvu, imajo prednost. Ker
se služba odda event. tudi samo za dobo
vojske, se nato opozarjajo gg. trgovci iz
evakuiranih južnih krajev. 1878

Obširne ponudbe pod „poslovodja
1878“ na upravn. »Slov. Narod«.

Prej v Gorici. **F. Batjel** Prej v
Ljubljana, Stari trg št. 28.

Moška in ženska
dvokolesa
s stare pnevmatiki.

Šivalni stroji, gramofoni,
električne žepne svetilke že
kompletne od 2 K.
Najboljše baterije.

Porabno niska cena za preprodajalce

Mehanična delavnica
na Starem trgu št. 11
v štičičevi hiši poleg goriške kleti.

MILO

dobivate v

špecialni trgovini za milo

Milan Hočevar

Ljubljana

Sv. Petra cesta 28.

Istotam

sveče, krema za čevlje, toaletna
mila, pralni praški l. t. d.

na debelo in drobno.

Pozor!

Priporočam svojo bogato zalogo razn. stekla, porcelana,
svetilk, kuhinjske posode ter galanterije, otročje
in ženske nogavice, otroške majce, moške
ovratnike tuc. K 4'80. Prave tržaške bičevnike na debelo
in na drobno. Imam tudi pristnega brinjoveca ter rumu v zalogi

OSVALD DOBEIC, Ljubljana, Martinova cesta 15.

Pozor!

V korist goriškim beguncem.

„Ob Soči“.

Vlasi in občutja iz mojega dnevnika. Spisal Alojzij Res.

Vsebina: Zadnji dnevi v Brdih. — Izgnanci. — Topovski boj. —
Ivanovo 1915. — Nočna vožnja. — Iz bojev za Doberdob. — K Adrij. —
S tolimskega bojišča. — Vseh mrtvih dan. — Gorica v plamenih. —
Ob slovesu. 1772

Založila knjigarna J. Stoka, Trst, 1917.

Dobi se v vseh slovenskih knjigarnah.

Kose!

Kdor hoče imeti

Kose!

K O S O

s katero se ni treba mučiti, ter se lahko z enkratnim klepanjem z lahkoto
kosi vsake vrste travo celi dan, naj se obrne na trdiko

J. Krašovic, v Žalcu

katera ima edino zastopstvo svetovno znanih kos znamka »Poljedelsko
orodje« in jih je tudi več tisoč že razpečala. Za dobro kakovost kos se jamči.

Kose!

Cenik brezplačno na razpolago

Najnižje cene?

Kose!

A. & E. Skabernè

Najnovejše bluže za dame

Mestni trg št. 10.

Oficijelno subskripcijsko mesto Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

in njene podružnice v Spilju, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici (t. d. Ljubljana) in Celju
sprejema po originalnih pogojih prijave na

šesto avstrijsko vojno posojilo

L. 40-letno d. p. 5 1/2% -no amortizacijsko drž. posojilo à K 92'50 za K 100' - nom. — II. davka prostje 5 1/2% -ne l. maja 1927 vračljive državne zakladnice à K 94' - za K 100' - nom.
in dovoljuje vsakomur 1/2% -no bonifikacijo. Pojasnila in tiskovine so pri blagajnah banke na razpolago.